

EDITO

Του Φώτη Γεωργελέ

Σε μια ταινία του Ματιέ Κασοβίτς, το «Μίσος», πέφτει κάποιος από τον 4οστό όροφο. Όταν φτάνει στον 2οστό λέει: «Μέχρι εδώ όλα καλά». Σημασία δεν έχει η πτώση, αλλά η πρόσκρουση.

Σ' αυτή τη φάση βρισκόμαστε, πέφτουμε συνεχώς, εξαπατάμε τους εαυτούς μας, όλα πάνε καλά. Μέχρι να συμβεί το «ατύχημα». Το ατύχημα δεν είναι ανάγκη να είναι θεαματικό, να διακοπεί η χρηματοδότηση, να στεγνώσουν τα ταμεία, να παίρνουμε λεφτά με δελτίο. Το ατύχημα συμβαίνει ήδη. Τρεις μήνες τώρα η οικονομία είναι κλινικά νεκρή. Ακόμα κι αν βρεθεί μια λύση, θα προσπαθούμε να επανορθώσουμε τις ζημιές που ήδη έχουν προκληθεί.

Αυτό που ζούμε αυτές τις μέρες είναι η πρόσκρουση της εικονικής πραγματικότητας την οποία έχουμε κατασκευάσει 5 χρόνια τώρα, με την πραγματικότητα του υπόλοιπου πλανήτη Γη. Οι καλύτεροι κατασκευαστές της εικονικής πραγματικότητας, οι «αγανακτισμένοι», τώρα ασκούν κυβερνητική πολιτική. Δεν φταίνε αυτοί μόνο, όλοι με μισές αλήθειες και πολλά ψέματα οδήγησαν τα πράγματα ως εδώ, αλλά η δικιά τους εκδοχή της πραγματικότητας ήταν τόσο ανρθολογική, τόσο μακριά από την αλήθεια, που τους κρατάει εγκλωβισμένους, δυσκολεύει την προσγείωση. Κι αν ακόμα βρεθεί μια φόρμουλα στο Eurogroup, μετά; Υπάρχει χρόνος για τη «βίαιη ωρίμανση», που λέει και ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης; Ξαναπαίζουμε το ίδιο έργο. Και τώρα δεν είμαστε στο 2010 που οι συνθήκες ήταν απείρως δυσκολότερες, που ξαφνικά χρεοκοπήσαμε, που η Ευρώπη δεν είχε καν σχέδιο αντιμετώπισης χρεοκοπίας κράτους, που χρειαζόμασταν 25 δις το χρόνο δανεικά για να συνεχίσουμε να ζούμε. Τώρα, έστω και με τον πιο οδυνηρό και άδικο τρόπο, αυτά τα έχουμε ξεπεράσει. Παρ' όλα αυτά, βρισκόμαστε για άλλη μια φορά στο χείλος του γκρεμού. Γιατί 5 χρόνια τώρα δεν έχουμε αποδεχτεί την πραγματικότητα, πιστεύουμε ότι όλοι κάνουν λάθος, ότι μπορούμε να συνεχίσουμε να ζούμε με τον ίδιο τρόπο, χωρίς καμία αλλαγή, καμία προσπάθεια, και οι άλλοι οφείλουν να μας συντηρούν.

Θα ήταν πραγματικά ωφέλιμο, μία φορά, όλοι αυτοί που φωνάζουν συνθήματα και μιλάνε για «εκβιασμούς» και «αποικιακούς πολέμους», να πουν τι ακριβώς ζητάνε. Πρακτικά, τι θέλουμε; Τι ζητάμε από τον υπόλοιπο κόσμο;

Ο λαϊκισμός για κάθε πρόβλημα δεν έχει μια λύση αλλά έναν ένοχο. Δεν μιλάει ποτέ με στοιχεία, με πραγματικά δεδομένα, «πάνω από τους αριθμούς είναι οι άνθρωποι». Συνθήματα, μόνο συνθήματα, βαριές λέξεις για να μεταμφιεθούν τις πολιτικές, να τις κρύψουν.

Ζητάμε την ελάφρυνση του χρέους; Τόσα χρόνια λέγαμε ψέματα ότι αυτό είναι η αιτία της λιτότητας και όχι ότι πρέπει να ζούμε χωρίς τα 25 δις το χρόνο δανεικά. Στην υπόλοιπη Ευρώπη το χρέος αντιμετωπίζεται ήδη, η Πορτογαλία εκμεταλλεύεται την ποσοτική χαλάρωση του Ντράγκι, αντικαθιστά τα μνημονιακά δάνεια με άλλα φτηνότερα και απαλλάσσεται από βάρη δισεκατομμυρίων. Όχι μόνο οι μνημονιακές χώρες αλλά και οι υπόλοιπες κάνουν το ίδιο, εκμεταλλεύονται τη ρευστότητα και απομειώνουν τα δάνεια με επιμηκύνσεις, κερδίζουν από τα φτηνότερα επιτόκια. Εμείς δεν μπορούμε να το κάνουμε. Γιατί δεν μας δανείζει κανείς, γιατί μας θεωρούν «αποτυχημένη» χώρα που αρνείται να εφαρμόσει όλα όσα η Ευρώπη κάνει για να ξεπεράσει τα προβλήματά της. Το χρέος λύνεται όπως έχει κωδικοποιηθεί από την Ευρωζώνη από την αρχή της περιπέτειας: «Το χρέος δικό μας, τα ελλείμματα δικά σας». Γι' αυτό ούτε καν συζητιέται αυτές τις μέρες. Τα ελλείμματά μας είναι το πρόβλημα.

Τι ζητάμε στ' αλήθεια; Λεφτά. Με μπερδεμένες διατυπώσεις και ευφημισμούς, θέλουμε «χώρο και χρόνο», θέλουμε «δημοσιονομικό χρόνο», δεν ζητάμε «νέα δάνεια», στ' αλήθεια ζητάμε λεφτά. Κι άλλα λεφτά. Να μην τα δώσουν τα κράτη οπότε θα πρέπει να μπορούμε σε νέο πρόγραμμα, αλλά οι τράπεζες, δηλαδή

οι ευρωπαίοι πολίτες. Και από τις δικές μας τράπεζες να τα δανειστεί με έντοκα γραμμάτια το ελληνικό κράτος. Δηλαδή κρυφός κρατικός δανεισμός, δηλαδή αφαίρεση της ρευστότητας από την πραγματική οικονομία γιατί θα την αφαιμάξει το κράτος, δηλαδή πάλι προβληματικές τράπεζες που θα χρειάζονται ξανά ανακεφαλοποίηση, δηλαδή πάνε οι καταθέσεις μας.

Προτιμάμε να δανειζόμαστε ακριβότερα με ολέθριες συνέπειες, παρά να δεχτούμε τις μεταρρυθμίσεις.

Μετονομασία της πραγματικότητας, αλλαγή της σημασίας των λέξεων, the artist formerly known as Prince, η Ευρώπη το έχει κάνει ήδη ανέκδοτο. Δεν θέλουμε δανεικά αλλά λεφτά, η τρούκα θα λέγεται οι τρεις θεομοί, το πρόγραμμα θα λέγεται γέφυρα. Κι εμείς διαδηλώνουμε.

Για τι πράγμα ακριβώς; Θέλουμε κι άλλα δανεικά, για να μην κάνουμε όσα όλη η υπόλοιπη Ευρώπη έχει αποφασίσει ως διεξοδο από την κρίση, θέλουμε να κάνουμε ό,τι κάναμε πάντα και θέλουμε να μας χρηματοδοτούν γι' αυτό. Το αποτέλεσμα, 18 χώρες εναντίον μας. Ούτε μέτωπο του Νότου, ούτε «πλούσιοι και φτωχοί», ούτε δεξιοί κι αριστεροί. Η Ευρώπη και η Ελλάδα. Όλες οι χώρες, όλα τα κόμματα, όλων των πολιτικών κατευθύνσεων. Καμιά φορά πρέπει και να κουνάμε λίγο το κεφάλι μας, να ξεζαλιζόμαστε, να ξεχνάμε την πολιτική και να καταφεύγουμε στην απλή λογική: Είναι δυνατόν όλος ο κόσμος να έχει άδικο και μόνο εμείς δίκαιο; Είναι δυνατόν το 41% του 1,92% της Ευρώπης να αποφασίζει ότι πρέπει οι Ευρωπαίοι πολίτες να πληρώνουν 800.000 50άρηδες συνταξιούχους, να πληρώνουν τις ζημιές των κρατικών επιχειρήσεων, και να ονομάζεται αυτό «δημοκρατία και λαϊκή εντολή»; Γιατί εκεί είναι το πρόβλημα, εκεί ήταν πάντα. Και αυτή η κυβέρνηση αρνείται να αλλάξει το χρεοκοπημένο οικονομικό σύστημα. Προσπαθεί να το διασωθεί. Και από πάνω, ζητάει και λεφτά για να το κατορθώσει.

Υπάρχουν οι δυνατότητες διεξόδου από το αδιέξοδο. Αφού δέχονται όλοι ότι δεν πρέπει να δημιουργούμε συνεχώς ελλείμματα, τότε η κάθε κυβέρνηση μπορεί να το επιτύχει αυτό με το δικό της τρόπο. Αν η προηγούμενη το έκανε με καταστροφικό τρόπο, ποιος εμποδίζει τη νέα κυβέρνηση να κάνει τις δικές της επιλογές; Αλλά η κυβέρνηση απορρίπτει τις προτάσεις των εταίρων, απορρίπτει και τη λογική των «ισοδυναμιών», δεν θέλει να κάνει επιλογές, θέλει δηλαδή να διατηρήσει τις ίδιες και το κόστος τους να το πληρώσουν οι ευρωπαίοι πολίτες. Γιατί έχουμε «ανθρωπιστική καταστροφή».

Πριν λίγες μέρες ο Γ.Γ. Κοινωνικής Ασφάλισης είπε ότι χρειαζόμαστε άλλα 6 δις για να καλύψουμε 400.000 νέους συνταξιούχους που έβγαλαν γρήγορα γρήγορα στη σύνταξη και τώρα δεν έχουν να τους τη δώσουν. 6 δις, μισό μνημόνιο. Για τη λιτότητα, λέει ο Μάρτιν Σουλτς, δεν φταίει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά η πολιτική των ελληνικών κυβερνήσεων. Οι άλλες χώρες ξέρουν πολύ καλά τι συμβαίνει. Ξέρουν γιατί πληρώνουν. Να τα βρούμε αυτές τις ώρες στις Βρυξέλλες και να μη συμβεί το μοιραίο ατύχημα, είναι ένα μόνο βήμα. Ο κίνδυνος θα είναι συνεχώς μπροστά μας όσο το πολιτικό σύστημα δεν αποφασίζει να πει όλη την αλήθεια.

Αντί γι' αυτό, η κυβέρνηση συνεχίζει τις επικοινωνιακές υπερπαραγωγές, με σκηνές πλήθους, διαδηλώσεις, έντονες συγκινήσεις, φορτισμένες λέξεις, «ο Σόιμπλε θέλει να μας κάνει σαπούνι». Οι γερμανικές σημαίες με τη χιτλερική σβάστικα φτιαγμένη από ευρώ, οι ευρωπαϊκές σημαίες που καίγονται στις πλατείες, οι δηλώσεις για ηρωικούς αγώνες απέναντι στην «Ιερή Συμμαχία των κερδοσκοπών», δεν είναι υπέρ του Σύριζα. Είναι εναντίον, εγκλωβίζουν στην πραγματικότητα την κυβέρνηση σε έναν αδιέξοδο δρόμο. Την οδηγούν στο ρόλο που είχε προκαθορίσει το σύστημα, να πάρει την απασφαλισμένη χειροβομβίδα και να οδηγήσει τη χώρα στη δραχμή. Θα είναι Θεία Δίκη αλλά θα είναι κρίμα και για την «πρώτη φορά αριστερά» και για τη χώρα. ■